

[illegible]

Zaaknummer	22Z02367
Documentnummer	22.0026634

Inleiding

Volgens de Financiële verordening (artikel 5) informeert het college de raad tussentijds over afwijkingen ten opzichte van de begroting, die groter zijn dan "€ 100.000 of meer dan 10% van het totaal met een minimale ondergrens van € 50.000". Met deze Tussentijdse rapportage wordt hieraan voldaan. Aangezien de inventarisatie is beperkt tot de gepresenteerde afwijkingen, geeft dit overzicht een globale indicatie van het te verwachten rekeningresultaat 2022.

Resultaat van deze rapportage:

Het totaal verwachte resultaat 2022, na verwerking van deze Financiële rapportage, komt uit op € 4.302.000.

Ontwikkeling		Financieel effect
1	Financieel effect deze rapportage	€ 2.622.000
2	Verwacht batig saldo bestuursrapportage 2022	€ 1.680.000
	Totaal batige effecten over 2022 (afgerond)	€ 4.302.000

Ad 1

Het voordelig effect van deze rapportage. In de tabel hieronder is een specificatie van dit bedrag gegeven.

Ad 2

Bij de Bestuursrapportage 2022 was sprake van een voordelige prognose over 2022 van € 1.680.000.

In het vervolg wordt dit resultaat op twee manieren toegelicht:

- I) Met een analyse van het resultaat op hoofdlijnen: hiermee worden de belangrijkste mee- en tegenvallers toegelicht. Ook geven we een nadere duiding aan het verwachte batig saldo 2022 en verklaren we waarom het effect op het structureel financieel perspectief in de komende jaren beperkt is.
- II) Met een analyse van het financieel effect per taakveld, in overeenstemming met de indeling in de gemeentelijke begroting.

Ad I: Analyse van het resultaat op hoofdlijnen:

Tabel 1, bedragen in €'s, bedragen 'in rood' zijn negatief

	Tussentijdse rapportage	Bestuursrapportage
1 Resultaat begroting 2022		2.017.000
2 Jeugd ZIN		614.000
3 Meerkosten werving pers.		350.000
4 Index lonen		180.000
5 Diverse uitgaven		320.554
6 Accres regeerakkoord		448.000
7 Algemene uitkering	1.031.000	679.554
8 Vervanging burgemeester	100.000	
9 Begeleide participatie	100.000	
10 Maatwerk zorg	346.000	
11 Ruimtelijke ordening	105.000	
12 Opvang Oekraïners	300.000	
13 Onderuitputting	980.000	
14 Personeelskosten	200.000	
15 Diverse posten	352.000	
Subtotalen	2.622.000	1.680.000
	4.302.000	

Toelichting op de analyse:

Het verwachte resultaat van € 4,3 miljoen over 2022 is de resultante van drie documenten: de Programmabegroting 2022, de Bestuursrapportage 2022 en de voorliggende Tussentijdse rapportage.

De vraag kan gesteld worden in hoeverre het resultaat van de Tussentijdse rapportage 2022 van invloed is op het financieel perspectief van Losser. Zoals gesteld is deze invloed beperkt. De financiële effecten zijn voor een groot deel al in de begroting 2023 meegenomen. Verder wijzen wij nog op het volgende:

- De septembercirculaire gemeentefonds 2022 is volgens vast gebruik niet in de begroting van het komende jaar opgenomen. Met de raadsinformatiebrief van 25 oktober 2022, nummer 22.0025333, is de raad hierover geïnformeerd. In een kort resumé (zie toelichting, punt 7) wordt hier nog op ingegaan. Uit die toelichting blijkt dat het hogere accres in de jaren 2023, 2024, 2025 en vooral 2026, niet tot een beter structureel meerjarenperspectief leidt.
- In de voorliggende rapportage is een voordeel van € 980.000 geraamd vanwege zogenoemde 'onderuitputting'. Dit voordeel ontstaat als volgt. In de begroting is kredietruimte opgenomen voor het doen van investeringen. Volgens het BBV is het nodig dat in onze begroting hiervoor (structurele) financiële dekking aanwezig is. In de praktijk is het niet altijd mogelijk om de investeringen overeenkomstig de oorspronkelijke planning uit te voeren. Vaak zijn hiervoor verschillende redenen aan te wijzen. In de afgelopen jaren speelde Corona ons parten. Ook vragen procedures soms meer tijd dan in eerste instantie gedacht. Tegenwoordig is ook de krappe arbeidsmarkt een beperkende factor. Op het moment dat een investering later wordt uitgevoerd dan oorspronkelijk gedacht, ontstaat een voordeel in de afschrijvings- en rentelasten. Dit wordt ook wel 'onderuitputting' genoemd. Dit voordeel heeft een incidenteel karakter. Sterker, in de Financiële verordening is geregeld dat tijdens de bouw rente aan de boekwaarde wordt toegevoegd. Dat kan op den duur zelfs tot (beperkt) hogere lasten leiden.

Toelichting op de verschillende posten

- 1) Het begrotingsresultaat 2022 was ruim € 2 miljoen positief. Dit positieve resultaat was voor het overgrote deel te danken aan de extra rijksuitkering van ruim € 1,7 miljoen in 2022. Als gevolg van de uitspraak van de arbitragecommissie Van Zwol is het rijk opgedragen om extra gelden aan gemeenten ter beschikking te stellen. Bij het opstellen van de begroting 2022 was nog sprake van een incidentele uitkering. In de begroting 2023 hebben we, met

instemming van de financieel toezichthouder, een structurele inkomst geraamd van € 800.000.

- 2) Deze in de bestuursrapportage vermelde tegenvaller is niet structureel van karakter (blz. 18, punt 43). Het extra budget is in 2022 nodig om de kosten voor de uitgestelde zorgvraag ten gevolge van Corona te kunnen afdekken.
- 3) Zoals bekend heeft ook de gemeente Losser te maken met de huidige gespannen arbeidsmarkt. Dat leidt er in 2022 toe dat niet alle vacatures op de reguliere wijze konden worden vervuld, maar dat ook extern moest worden ingehuurd. Dit brengt extra kosten met zich mee (bestuursrapportage, blz. 14, punten 16 t/m 18).
- 4) Ten gevolge van cao-afspraken is het salariskostenbudget in de bestuursrapportage 2022 met € 180.000 verhoogd. Daarnaast zijn tijdelijk extra salariskosten gemaakt voor de griffie (bestuursrapportage 2022, blz. 13, punt 6).
- 5) Is een verzamelpost.
- 6) Na het aantreden van het nieuwe kabinet zijn veel nieuwe investeringen aangekondigd. Via de 'trap op, trap af'-systematiek leidt dit tot een hoger accres voor gemeenten. Dit betrof nog een inschatting (bestuursrapportage, blz. 8, punt 3 t/m 5). In de Tussenrapportage is hiervoor een onderbouwde raming opgenomen.
- 7) In de kolom 'Bestuursrapportage' zijn de netto-effecten opgenomen uit de september- en decembercirculaire 2021. De taakmutaties worden verrekend met de betreffende gemeentelijke budgetten, wat per saldo budgettair neutraal is (bestuursrapportage 2022, blz. 8). Deze effecten zijn verwerkt in de Losserse begroting 2023.

De financiële effecten in de kolom 'Tussentijdse rapportage' zijn het resultaat van de meicirculaire 2022 en de septembercirculaire 2022. De effecten uit de meicirculaire 2022 zijn eveneens in de Programmabegroting 2023 verwerkt. De financiële afdrank van de septembercirculaire (netto bijna € 400.000 voordelig) is nog niet in de begroting 2023 meegenomen. Om de volgende drie redenen leidt de positieve uitkomst van de septembercirculaire niet tot een beter financieel meerjarenperspectief:

- De meevaller in de septembercirculaire 2022 heeft te maken met het feit dat het collectief van gemeenten in 2021 minder btw heeft gedeclareerd dan aangenomen. Dit is een incidenteel voordeel.
- Voor 2023 en volgende jaren is het accres verhoogd. Dit heeft vooral te maken met de opwaartse druk op lonen en prijzen, waar ook het rijk mee te maken heeft. Via 'trap op, trap af' leidt dit ook voor onze gemeente tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds. De gemeentelijke budgetten moeten hiervoor echter eveneens worden geïndexeerd, om te voorkomen dat de koopkracht wordt uitgehold. Bovendien onderhandelen de VNG en vakbonden over een nieuwe cao voor 2023. Afhankelijk van het onderhandelingsresultaat moeten onze loonbudgetten eveneens worden aangepast.
- In de raadsinformatie over de septembercirculaire (d.d. 28 oktober 2022, nummer 22.0025333) lichtten we toe dat het rijk voor 2026 een eenmalige bijdrage van in totaal € 1 miljard aan het gemeentefonds doet, om daarmee de gevolgen van het 'ravijn' van dat jaar te dempen. Vanaf 2026 verandert namelijk de financiële verhouding tussen rijk en gemeenten en het rijk heeft vooruitlopend daarop gelden aan het gemeentefonds onttrokken. Mogelijk wordt dit financieel gat (gedeeltelijk) gecompenseerd met een groter belastinggebied. Op dit moment is echter nog niet duidelijk welke wijzigingen het rijk zal doorvoeren en wat de impact zal zijn voor onze gemeente. Feit is dat dit ons meerjarenperspectief onzeker maakt.

Voor de onderdelen 9 t/m 14 (tabel 1) wordt verwezen naar de toelichtingen in onderdeel II, 'Financieel effect per taakveld'. Punt 13 'Onderuitputting' is hierboven al toegelicht. Punt 15 is een verzamelpost en wordt niet verder toegelicht.

Ad II: Financieel effect per taakveld

Tabel 2, bedragen in €'s, bedragen 'in rood' zijn negatief

Nummer	Taakveld	Financieel effect
0.1	Bestuur	100.000
0.10	Mutatie reserves	50.000
0.61	Onroerende zaakbelastingen	60.000
0.64	Overige belastingen	55.000
2.1	Verkeer en vervoer	50.000
4.2/5.2	Sportaccommodat. onderw. huisv.	75.000
6.2	Wijkteams	22.000
6.3	Inkomensregelingen	74.000
6.4	Begeleide participatie	101.000
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	345.000
6.7	Maatwerkdienstverlening 18+	40.000
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	123.000
6.82	Geëscaleerde zorg	82.000
7.4	Milieubeheer	25.000
8.1	Ruimtelijke ordening	105.000
	Gemeentefonds	1.031.000
	Overige baten en lasten	1.184.000
	Opvang Oekraïners	300.000
	Personeelskosten	200.000
	Totaal afgerond	2.622.000

Jaarlijks gaan we bij het proces van de Voorjaarsnota na in hoeverre budgetten aanpassing behoeven.

Toelichting per taakveld

Taakveld 0.1 Bestuur, saldo nadeel € -100.000

Door de ziekte van burgemeester Kroon hebben we in 2022 extra kosten voor de waarnemend burgemeester, de extra kosten schatten we op € 100.000.

Taakveld 0.10 Mutatie reserve, saldo nadeel € 50.000

Onder taakveld 2.1 is de toelichting gegeven.

Taakveld 0.61 Onroerende zaakbelastingen (woningen), saldo nadeel € 60.000

Inschatting is dat de opbrengst onroerende zaakbelastingen licht lager uitvalt.

Taakveld 0.64 Overig belastingen, saldo voordeel € 55.000

Dit bedrag bestaat uit een structureel basisbedrag van € 20.000 en een overgebleven (incidenteel) budget uit voorgaande jaren van € 35.000. 2022 is het laatste jaar van het hondenbeleidsplan. De beschikbare ruimte voor het basisbudget kan daarmee in 2022 vervallen. De maatregelen uit het beleidsplan worden wel voortgezet (te denken aan hondenpoepbakken). Nagegaan wordt nog of hier in de toekomst een deel van het structurele budget van € 20.000 voor nodig is. Verder wordt nog onderzocht of ergens een hondenlosloopveld kan worden gerealiseerd.

Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, saldo voordeel € 50.000

Vanwege vertraging bij de aanbesteding vindt de groepsgewijze vervanging van de straatverlichting in 2023 plaats. Hier tegenover staat een lagere onttrekking uit de reserve Openbare verlichting (taakveld 0.10) niet plaats. Per saldo is dit budgettair neutraal.

Taakveld 4.2/5.2 Onderwijshuisvesting en sportaccommodaties, saldo voordeel € 75.000

Over onze afrekening van de Specifieke uitkering Sport, die de gemiste btw op sport moet compenseren, hebben we een discussie gevoerd met het ministerie van VWS. Uitkomst hiervan

was dat we een hogere uitkering hebben gehad dan waar we oorspronkelijk in de jaarrekening 2021 rekening mee hielden. Het voordeel is € 30.000.

We hebben inmiddels geen kosten meer voor belasting en verzekering voor de huisvesting van het openbaar basisonderwijs. Hier is nog wel budget voor geraamd. Het voordeel schatten we in op € 15.000. Bij de Voorjaarsnota 2023 kijken we of dit budget structureel kan vrijvallen.

De kosten van het leerlingenvervoer vallen naar verwachting dit jaar lager uit, we verwachten een voordeel van € 30.000.

Taakveld 6.2 Wijkteams, saldo nadeel € 22.000

Het budget op dit onderdeel is in 2022 met € 35.000 verhoogd, maar zowel dit budget als het bestaande werkbudget van € 15.000 verwachten we in 2022 niet volledig nodig te hebben. Een voordeel derhalve van € 28.000.

Diverse zorgaanbieders hebben aangegeven in zwaar weer te zitten en benaderen actief gemeenten voor compensatie voor de hogere lonen en andere kosten. Regionaal zijn we op dit moment in overleg wat we hiermee gaan doen. Voorlopig gaan we uit van een tegenvaller in 2022 van € 50.000.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen, saldo voordeel € 74.000

De volgende ontwikkelingen hebben per saldo tot een voordeel van € 74.000 op dit taakveld geleid: 1) we hebben in 2022 een bedrag van € 50.000 in de begroting opgenomen ter voorbereiding van invoering van de implementatie van de Wet modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer. De werkzaamheden zijn hiervoor gestart. We verwachten de eerste facturen aan het eind van 2022, maar de meeste kosten worden begin 2023 verwacht. In 2022 verwachten we op dit onderdeel een voordeel van € 40.000. Bij de voorbereiding van het bestemmingsvoorstel van het jaarrekeningresultaat over 2022 gaan wij nog na, of de raad een voorstel zal worden gedaan om dit budget 'mee te nemen' naar 2023.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie, saldo voordeel € 101.000

Per saldo resteert een voordelig opbrengst uit individuele detacheringen bij derden van € 55.000. Daarnaast gaan we ervan uit dat de werkelijke loonkosten en de kosten van de raamovereenkomst met Larcom voor de HR-taken lager uitvallen, voordeel: € 46.000.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo, saldo nadeel € 345.000

We constateren een 'inhaalslag' bij de woonvoorzieningen. Tot en met juli bedragen deze uitgaven € 103.000. Per saldo is sprake van een sterke stijging. In combinatie met andere Wmo-voorzieningen, is het nadeel € 94.000.

In de bestuursrapportage gingen we al uit van een stijging van het aantal cliënten. Deze stijging zet zich door. Tegelijkertijd zien we een daling van het verzilveringspercentage (percentage zorg dat werkelijk wordt gebruikt ten opzichte van de toewijzing). Regionaal zien we wel verschuiving in kosten per cliënt naar duurdere zorg. De stijging van het aantal cliënten is daarentegen geen algemeen beeld. Dit wordt nog nader geanalyseerd. Nadeel op dit onderdeel is € 191.000.

Mede door invoering van het abonnementstarief lopen de eigen bijdragen Wmo al jaren terug. Ook in 2022 blijven de inkomsten achter bij de verwachting. Het nadeel is € 30.000.

Taakveld 6.7 Maatwerkdienstverlening 18+, saldo voordeel € 40.000

Op basis van het rapport Ongekend onrecht (toeslagenaffaire) worden maatregelen getroffen die bij de overheid (ook bij gemeenten) structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Voor Losser is een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld langs om dienstverlening te versterken en mensen in kwetsbare posities extra te ondersteunen. Ook is € 25.000 beschikbaar voor een voorziene toename van schuldenproblematiek. De incidentele middelen voor de taakmutaties zijn in 2022 niet ingezet. In 2022 is een start gemaakt met de herziening van de overeenkomst met de Stadsbank. Er zijn gesprekken gevoerd met de Stadsbank over welke diensten we in de toekomst van hen af zullen nemen en welke we zelf zullen organiseren. Deze nieuwe werkwijze kan pas vanaf 2023 ingaan. Daardoor zijn dit jaar nog geen

middelen nodig voor dit proces. Bij de voorbereiding van het bestemmingsvoorstel van het jaarrekeningresultaat over 2022 gaan wij nog na, of de raad een voorstel zal worden gedaan om dit budget 'mee te nemen' naar 2023.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-, saldo nadeel € 123.000

De kosten van dit taakveld stijgen om een aantal redenen. Naast een (lichte) stijging in ambulante zorg op het onderdeel begeleiding, zien we vooral een stijging in de kosten van de crisishulp. Het beeld is over het hele jaar wel wisselend, waardoor het lastig is om hier nu al beleidsconclusies aan te verbinden.

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-, saldo voordeel € 82.000

Het voordeel binnen dit taakveld is de resultante van een tweetal ontwikkelingen: 1) zowel de kosten van jeugdreclassering en jeugdbescherming en -verblijf vallen € 82.000 lager uit dan waar we in de begroting 2023 rekening mee hebben gehouden.

Taakveld 7.4 Milieubeheer, saldo voordeel € 25.000

Dit jaar heeft de eikenprocessierups weinig overlast veroorzaakt. Daardoor is minder geld besteed aan de bestrijding ervan.

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening, saldo voordeel € 105.000

In de bestuursrapportage 2022 is budget beschikbaar gesteld voor:

- 1) 'Uitwerking haalbaarheidsonderzoek' (€ 50.000), voor het uitwerken van het voorkeursscenario Aloysiuslocatie. Hiermee is sinds de zomer gestart. We zitten aan de 'voorkant' van het proces. Verwachting is dat afronding in 2023 plaatsvindt. De raad is hierover geïnformeerd.
- 2) 'Vervolg ruimtelijke aandachtsgebieden' (€ 55.000) om te komen tot een daadwerkelijke uitvoering van de vier pijlers uit het Parapluplan centrum Losser. Eerst stap is dat de raad een visie vaststelt. Dit staat voor begin 2023 op de planning.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsvoorstel van het jaarrekeningresultaat over 2022 gaan wij ook voor deze budgetten nog na of de raad een voorstel zal worden gedaan om deze 'mee te nemen' naar 2023.

Algemene uitkering, saldo voordeel € 1.031.000

De effecten uit de meicirculaire 2022 zijn in de Programmabegroting 2023 verwerkt. Nog niet in de begroting 2022. Inmiddels zijn ook de effecten van de septembercirculaire bekend. Zie daarvoor de raadsinformatie van 25 oktober 2022, nummer 22.0025333. De hierin genoemde financiële effecten zijn eveneens in deze tussentijdse rapportage meegenomen. De inkomsten uit de algemene uitkering wijzigen in taakveld 0.7 (algemene uitkering). De taakmutaties worden gemuteerd op verschillende andere taakvelden.

Afschrijvingen, stelposten en bedrijfsvoering, saldo voordeel € 1.184.000

In de Jaarrekening 2021 is aangegeven dat een aantal kredieten nog niet is uitgegeven. Dit leidt tot een voordeel op de kapitaallasten in 2022. Deze bedraagt, na aftrek van de door de raad bepaalde stelpost onderuitputting van € 100.000) ruim € 980.000. Hiervan is € 930.000 toe te schrijven aan meevallende afschrijvings- en € 50.000 aan rentelasten.

Een voordeel van afgerond € 154.000 ontstaat door het niet aanwenden van verschillende stelposten, zoals de centrale post onvoorzien van € 60.000, een budget voor loon- en prijsstijging en extra rentelasten.

In de bestuursrapportage 2022 en de Programmabegroting 2023 is het budget voor opleidingen verhoogd. In 2022 wordt het tussentijdse extra bedrag echter nog niet volledig aangesproken, aangezien het halve opleidingsjaar al is verstreken. Naar verwachting houden we aan het eind van het jaar € 50.000 over.

Het totale voordeel van € 1.184.000 heeft betrekking op een groot aantal taakvelden.

Opvang Oekraïense vluchtelingen en crisisnoodopvang, saldo voordeel € 300.000

De gemeente Losser ontvangt van het rijk tot 13 oktober een normbedrag van € 100 per opvangplek voor een Oekraïner per dag. Vanaf die datum is deze vergoeding verlaagd naar € 83 per opvangplek, per dag. Hierop vindt geen nacalculatie plaats. Inmiddels hebben we het eerste voorschot ontvangen. Wij gaan ervan uit dat, bij gelijkblijvende omstandigheden, een voordeel ontstaat van ongeveer € 300.000. Dit komt met name omdat veel Oekraïners aan het werk zijn, waardoor we geen leefgeld hoeven te betalen. Daarnaast beschikte de opvanglocatie al over interieur en dergelijke, waardoor wij deze inrichtingskosten niet hebben hoeven te maken. Het financieel resultaat van deze regeling valt vrij in het resultaat van 2022.

De totale kosten over 2022 voor de crisisnoodopvang bedragen ongeveer € 400.000. Dit bedrag wordt niet meegenomen in het resultaat, aangezien het rijk heeft aangegeven de volledige kosten voor de crisisnoodopvang te vergoeden.

Personeelskosten, saldo voordeel € 200.000

We verwachten dat de personele lasten in 2022 onder de raming blijven.

Duurzaamheid.

In de begroting 2022 is € 150.000 opgenomen voor duurzaamheidsprojecten. Hiervan is per 1 oktober 2022 € 74.000 besteed. Eventuele voor- en nadelen worden verrekend met de reserve duurzaamheid of beschikbare kredieten. Op dit moment is in de reserve duurzaamheid nog een kleine € 10.000 beschikbaar en aan kredietruimte ongeveer € 650.000.

De huidige stand van zaken leidt niet tot een effect voor de tussentijdse rapportage.

Krediet 'Aankoop De Brink 2', voordeel € 76.000 (geen resultaatteffect)

Bij raadsbesluit van 6 juli 2021 is een krediet van € 630.000 beschikbaar gesteld voor aankoop, sloop en tijdelijke inrichting van het perceel De Brink 2. Het gevraagde krediet is gebaseerd op basis van een inschatting. Inmiddels zijn alle werkelijke kosten gemaakt en daaruit blijkt een

onderschrijding ten opzichte van de raming, ter grootte van € 76.734 euro. Bij de jaarrekening 2022 kan dit krediet worden afgeboekt.

Beschikbaarstelling krediet 'hybride warmtepompinstallatie € 235.000

Het college heeft een rapportage laten maken om energie te besparen in een aantal panden met hoge energielasten, vooruitlopend op een nieuwe vastgoednota. Uit dit onderzoek komt dat we met een investering in een hybride warmtepomp voor 't Lossers Hoes tot 60 procent gas kunnen besparen per jaar. Met de huidige gasprijzen verdient deze investering zich al in 4-6 jaar terug. Het is daarom een verstandige investering om zo snel mogelijk te doen. De raad wordt gevraagd hier een krediet van € 235.000 voor te verlenen.

Administratieve verwerking van het raadsbesluit over de resultaatbestemming saldo 2021

De administratieve verwerking van het besluit van de gemeenteraad van 12 juli 2022 om een bedrag van € 683.500 van het jaarrekeningsaldo 2021 specifiek te bestemmen, waardoor budgetten 'meegaan' naar 2022. Dit heeft voor 2022 geen effect op het begrotingsresultaat.